

ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА

ОРГАН САЮЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАУ БЕЛАРУСІ, КІРАЎНІЦТВА ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВА ПРЫ СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ БССР, МІНІСТЭРСТВА КІНЕМАТАГРАФІІ БССР І КАМІТЭТА ПА СПРАВАХ КУЛЬТУРНА-АСВЕТНЫХ УСТАНОУ ПРЫ СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ БССР.

№ 27 (674)

Субота, 3 ліпеня 1948 года.

Цана 50 кап.

ВЯЛІКАЕ СВЯТА БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

Трыдзятая ліпеня 1944 года доблесная Савецкая Армія вызваліла сталіцу Савецкай Беларусі — горад Мінск. Дзень вызвалення сталіцы рэспублікі стаў днём радаснага, вялікага народнага свята.

Нямецка-фашысцкія захопнікі, раптоўна напаўшы на нашу Радзіму, ставілі сваёй мэтай знішчыць савецкую дзяржаву, а свабодны савецкі народ ператварыць у нявольнікаў. На абарону сваёй чэсці, волі і незалежнасці ўзяліся ўсе савецкія людзі.

Беларусь адна з першых прыняла на сябе ўдары ўзброенай да зброі гітлераўскай арміі. Цяжкія выпрабаванні і пакуты выпалі на долю беларускага народа, але яны не зламалі яго волі, як і волі ўсіх савецкіх людзей, да барацьбы і перамогі. Больш мільёны беларусаў мужна змагаліся з ворагам у рэдах Савецкай Арміі. Больш 300 тысяч народных месціўцаў на заклік правадыра таварыша Сталіна стваралі немагчымыя ўмовы для ворага і ўсіх яго паслугачоў на захопленых тэрыторыях, знішчалі яго жытую сілу і тэхніку, зрывалі ўсе яго мерапрыемствы.

У цяжкай барацьбе з ворагам беларускі народ, як і ўвесь савецкі народ, ватхняла гарачай любоўю да Савецкай Радзімы, да партыі большыкоў, да вялікага правадыра ўсяго прагрэсіўнага чалавецтва Іосіфа Вісар'янавіча Сталіна. Беларускі народ верыў, што на дапамогу яго прыдзе вялікі рускі народ, уся магутная і непераможная Радзіма.

Савецкая краіна пад кіраўніцтвам свайго выпрабаванага авангарда — партыі Леніна—Сталіна, пад вадцельствам мудрага правадыра і геніяльнага палкаводца — таварыша Сталіна не толькі выстаяла супраць вераломнага нападу азіраўлага ворага, але ў ходзе гераічнай бітвы разграміла і знішчыла яго.

Вялікая Айчынная вайна паказала ўсюму свету непераможную сілу савецкага ладу, яго перавагу над капіталістычным ладом, паказала несакаршальнае маральна-палітычнае адзінства савецкіх людзей, магутнасць і высокае майстэрства Савецкай Арміі.

Велізарныя страты прынеслі гітлераўшчыне беларускаму народу. Яны зрывалі больш дзесяці тысяч прамысловых прадпрыемстваў, знішчылі ўсе МТС, разграмілі ўсе калгасы, знішчылі велізарную колькасць жылля, спалілі і разбурылі гарады і вёскі, навуковыя і культурныя ўстановы, забілі і амучылі ў засценках гестапа сотні тысяч савецкіх людзей.

дзей, выгналі ў Германію ў нявольніцтва амаль поўмільёна сыноў і дочак беларускага народа.

Чатыры гады прайшлі з таго часу, як была вызвалена Беларусь ад нямецкіх захопнікаў. Адраз-ж пасля вызвалення, тады, калі яшчэ грывела вайна з гітлераўскай Германіяй, у рэспубліцы разгарнулася вялікая творчая работа па аднаўленню разбуранай ворагам народнай гаспадаркі. Любая іншая краіна ў свеце не здолела б справіцца з такімі разбурэннямі, якія прычынілі Беларусі захопнікі.

З Беларусію гэтак не здарылася. Дзякуючы савецкаму ладу, дзякуючы братняй дапамозе ўсёй Савецкай Радзімы, Беларусь не толькі хутка залечыла раны, нанесеныя вайной, але смела і ўпэўнена ідзе па шляху далейшага росквіту ўсёй сваёй эканомікі, навуцы, культуры і мастацтва.

Ажыццядзячы сталінскі пяцігодзвы план, беларускі народ узнімае з руін і популы разбураную Беларусь. Па закліку лейтэнантаў разгарнулася ўсенароднае спаробніцтва за выкананне пяцігодкі ў чатыры гады.

Аднуолены і працуюць тысячы прамысловых прадпрыемстваў. Паспяхова вядзецца будаўніцтва буйнейшых прадпрыемстваў саюзнага значэння — трактарнага, аўтамабільнага, вельсіпедынага заводу, тонкасу-коннага камбіната ў Мінску і многіх іншых буйных прадпрыемстваў у другіх гарадах рэспублікі. Мінск — адміністрацыйны і навукова-культурны цэнтр рэспублікі становіцца адным з буйнейшых індустрыяльных цэнтраў краіны.

Прамысловасць рэспублікі ўвесь час павялічвае тэмпы выпуску прадукцыі. Да канца пяцігодкі валавая прадукцыя прамысловасці перавысіць даваенны ўзровень на 16 проц.

Разам з прамысловасцю паспяхова ідзе па шляху ўдому сацыялістычнай сельскай гаспадаркі рэспублікі. Аднуолены ўсе калгасы, МТС, пасевыныя плошчы перавысілі 80 проц. у параўнанні з узроўнем 1941 года, створаны рэальныя ўмовы для аднаўлення іх у даваенных памерах ужо ў 1949 годзе. Паспяхова выкананне планаў паставак дзяржаве сельскагаспадарчых прадуктаў у мінулым годзе, дэтрміновае правядзенне яснавой сябы гэтыга года, з перавыкананнем устаноўленых планаў сведчыць аб неперадольнай сіле калгаснага ладу, аб высокім патрыятызме беларускага савецкага сялянства.

Наўхільна ўзнімаецца жыццёвы ўзровень працоўных. Ажыццядзячы

грашовай рэформы, адмена картоннай сістэмы, зніжэнне цен, рост вытворчасці тавараў шырокага ўжытку і прадуктаў спажывання ўсё вышэй узнімае матэрыяльны добрыбыт народа.

Усё большымі поспехамі дасягае ў рэспубліцы навука, літаратура і мастацтва.

Але закон жыцця савецкага грамадства патрабуе не заспакоіцца на дасягнутым, наўхільна рухацца наперад, ставіць перад сабой новыя задачы.

Савецкая дзяржава і пертыя большыкоў пастаянна і наўхільна ствараюць усе неабходныя ўмовы для развіцця і росквіту літаратуры, мастацтва. На гэтыя клопаты партыі і ўрада нашы беларускія пісьменнікі, пяты, дзесяці тэатральнага і выяўленчага мастацтва павінны адкаляць стварэннем новых твораў і вобразаў, якія б паказвалі вялікія сацыялістычныя ідэалы, жыватворчае паучэнне савецкага патрыятызма, стварыць вобразы савецкіх людзей, гераю барацьбы і працы, раскрылі іх высокія маральныя якасці.

Сіла савецкай культуры — у яе высокай ідэянасці, у тым, што асновай яе з'яўляецца палітыка савецкай дзяржавы і камуністычнай партыі. Пэгутава барацьба за ідэянасць нашай савецкай культуры з'яўляецца грамадзянскім абавязкам усіх яе дзеячоў, умовай яе далейшага росту і развіцця.

Рэалістычнае адлюстраванне нашай савецкай сучаснасці, паслядоўная і рашучая барацьба супраць буржуазнай ідэалогіі, супраць нізакланства перад Захадам, выкрыццё сучаснай буржуазнай культуры і маралі, якая разлагаецца, выкрывцце імперыялістычных падпальшчыкаў новай вайны — вось высокародная задача савецкай літаратуры і савецкага мастацтва.

З пачатком вялікага гонару аглядае беларускі народ шлях, пройдзены пасля вызвалення ад нямецкіх захопнікаў. Не пахіснуўся ён у цяжкія гады вайны. Не спалохаўся ён і цяжкасцям, выкліканым вайной, а смела пайшоў на пераадоленне іх і дасягнуў вялікіх поспехаў.

Перад беларускім народам стаяць адназначныя задачы ў барацьбе за выкананне пяцігодковага плана. Няма ніякага сумнея, што пад кіраўніцтвам большыкоў партыі і вялікага Сталіна ён паспяхова выканае іх і ўіша новую бліскую старонку ў гісторыю нашай магутнай і непераможнай Савецкай Радзімы.

Пленум Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі

23—26 чэрвеня 1948 года адбыўся чарговы XVII пленум Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі.

Пленум заслухаў і абмеркаваў даклад сакратара ЦК КП(б) Беларусі тав. Ігнацьева С. Д. «Аб выніках веснавой сябы, доглядзе пасаваў і правядзенні ўборкі ўраджаю, збожжанарыхтовак і нарыхтовак іншых сельскагаспадарчых прадуктаў у 1948 годзе» і даклад старшыні Савета Міністраў БССР тав. Панамарэнкі П. К. «Аб мерах узмацнення тэмпаў аднаўлення і павелічэння прамысловай вытворчасці ў сувязі з задачай дэтрміновага выканання пяцігодкі».

Па дакладу тав. Ігнацьева выступілі таварышы—Сярмяжка А. М. (старшыня Віцебскага аблвыканкома), Кляшчоў А. Е. (сакратар Полацкага абкома КП(б)Б), Касцюк С. С. (міністр сельскай гаспадаркі БССР), Карасёў І. Н. (сакратар Палескага абкома КП(б)Б), Карпаў А. А. (Упаўнаважаны міністэрства нарыхтовак СССР па БССР), Ахрэмчык І. П. (старшыня праўлення Белкаапсаюза), Красікаў Н. П. (загадчык сельскагаспадарчага аддзела ЦК КП(б)Б), Малочка І. С. (намеснік міністра сельскай гаспадаркі БССР), Бугаеў Е. І. (сакратар Мінскага абкома КП(б)Б), Мельнікаў Н. П. (сакратар Калінкавіцкага РК КП(б)Б), Абраменка Н. П. (старшыня Гомельскага аблвыканкома), Багданаў І. Д. (сакратар Брэсцкага абкома КП(б)Б), Сіёпін С. Н. (загадчык аддзела агітацыі Кіраўніцтва прапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б), Канановіч І. С. (сакратар Бабруйскага абкома КП(б)Б), Кабановіч А. І. (намеснік міністра саўгасаў БССР), Гусараў Н. І. (сакратар ЦК КП(б) Беларусі).

Па дакладу тав. Панамарэнкі выступілі таварышы—Сырамятнікаў А. П. (сакратар Гомельскага гаркома КП(б)Б), Шупеня С. П. (старшыня Полацкага аблвыканкома), Байдакоў Г. І. (міністр прамысловасці будаўнічых матэрыялаў БССР), Лешчаў І. Г. (сакратар Магілёўскага ГК КП(б)Б), Сацункевіч І. Л. (міністр лёгкай прамысловасці БССР), Пазнякоў І. Б. (сакратар Аршанскага ГК КП(б)Б), Грэкава Н. Г. (міністр харчовай прамысловасці БССР), Коляшкін А. І. (загадчык прамысловага аддзела ЦК КП(б)Б), Власаў В. Я. (міністр мясцовай паліўнай прамысловасці БССР), Куцак А. А. (сакратар Гомельскага абкома КП(б)Б), Тур І. П. (сакратар ЦК КП(б)Б), Кулікаў А. Ф. (міністр фінансаў БССР), Жыльянін Я. А. (загадчык аддзела лясной прамысловасці ЦК КП(б)Б), Чорны І. Л. (старшыня Дзяржплана БССР), Валашын І. Ф. (міністр Дзяржкантроля БССР), Ляшчэня С. К. (сакратар Варашылаўскага РК КП(б)Б горада Мінска), Краснабаеў Н. І. (начальнік Заходняй акругі чыгунак), Грудзін П. І. (сакратар Мінскага ГК КП(б)Б), Іаўчук М. Т. (сакратар ЦК КП(б)Б), Бяноўскі Л. І. (сакратар Магілёўскага абкома КП(б)Б), Кісялёў К. В. (намеснік старшыні Савета Міністраў БССР), Машэраў П. М. (сакратар ЦК ЛКСМБ), Бельскі І. А. (Упаўнаважаны ВЦСПС па БССР), Батвінік Я. Х. (Упраўляючы Белэнерга), Каган Я. Н. (міністр мясцовай прамысловасці БССР), Гусараў Н. І. (сакратар ЦК КП(б) Беларусі).

Па дакладах тт. Ігнацьева і Панамарэнкі пленум прыняў адпаведныя пастановы.

Падпалкоўнік Д. ТАЦЯНІН

ПЯТЫ УДАР

Бітва за Беларусь увайшла ў гісторыю Вялікай Айчынай вайны, як адна з самых вялікіх баявых аперацый 1944 года. Гэта быў славуны пяты сталінскі удар Савецкай Арміі на нямецкіх акупантах.

Слава гэтых пераможных дзён жыве і будзе жыць у памяці вялікага Савецкага народа, які абараніў гонар, свабоду і незалежнасць сваёй Радзімы і гэтым самым выраіваў цывілізацыю Еўропы ад нямецкага нявольніцтва.

Бітва за Беларусь мела велізарнае значэнне ў вышальных баях 1944 года. Гэтая грамадзяная аперацыя была распрацавана і ажыццёўлена пад кіраўніцтвам найвялікшага палкаводца сучаснасці, творца і арганізатара перамог Савецкай Арміі—геніяльнага Сталіна.

Каб вызваліць Беларусь ад фашысцкіх захопнікаў, Вярхоўны Галоўнакамандуючы Узброенымі Сіламі Савецкага Саюза таварыш Сталін загадаў войскам на шырокім фронце весці рашучае пераможнае наступленне.

Наступальны дух воінаў быў настолькі высокім і імклівым, што пачаўшы наступленне 23 чэрвеня, войскі генерала Оршу Чарняўскага ўжо 24 чэрвеня вызвалілі буйны абласны цэнтр рэспублікі горад Віцебск.

А 25 чэрвеня першыя разарвалі на подступах да Оршы. Немцы лічылі Оршу непрыступнай крэпасцю ў сістэмы сваёй абароны. Гэты буйны стратэгічны пункт з вялікай вузлавой станцыяй ворагі хацелі зрабіць надзейным прыкрыццём усяго плацдарма, які быў папоўнены буйнай групай нямецкіх войскаў.

Але, ахоплены настрымным імкненнем хутчэй выканаць загад вялікага Сталіна аб вызваленні Беларусі ад фашысцкіх варвараў, войскі Савецкай Арміі багатырскім націскам выбілі немцаў з доўгачасовых умацаванняў.

27 чэрвеня над Оршай лунаў чырвоны сцяг. Гул артылерыйскага наступлення з кожнай гадзінай перамяшчаўся ўсё далей на захад.

Шырока асягаваная істужка магістралі Масква — Мінск пралезла праз Барысаў. Яна стала трасай вялікага наступлення, магістраллю перамогі.

Вызваліўшы Оршу і Барысаў, войскі ішлі на Мінск.

«Орша наша, давай Мінск!», «Наперад за Беларусь!», «Вызвалім сталіцу Беларусі ад нямецкіх захопнікаў!» — такія надпісы мільгалі на браніраваных бартах танкаў і самаходаў, на шчытах гармат, на брэнтах аўта-

машынаў, якія імкліва імчаліся за баявымі парадкамі войскаў і дастаўлялі прарэдыму краю баявы груз.

У многіх месцах магістраль была ўзарвана, і лавіны машын ішлі ў аб'езд, абгіналі вялікія катлаваны, што чарнелі на шляху, расцякаліся дзесяткамі раўчоўку, перадавольлі бездарожжа, пракладвалі новыя шляхі.

Днём і ноччу, перамагваючы стомленасць, ішлі войскі наперад, ішлі праз балоты і лясны, вызвалілі родную Беларусь ад ненавісных нямецкіх захопнікаў.

На шляху да Мінска—рака Бярэзіна. Немцы загады старылі тут умацаваная рубжы і спрабавалі спыніць наступленне савецкіх войскаў.

Масты праз раку былі ўзарваны. Калі на адным з важных напрамкаў саперы лейтэнанта Кульчанскага сталі праводзіць штурмавыя мосцікі, байцы маёра Курьілова пад агнём праціўніка сталі фарсіраваць раку.

Першым з гэтыга батальёна ў воды Бярэзіны кінуўся радавы Уланаў. Гэта як-бы паслужыла сігналам для астатніх. Не чакаючы пакуль будзе наведзены мост, уся рота лейтэнанта Барышава пайшла ўслед за герам—салдатам Уланавам.

Тэты толькі адна невялікая старонка гераікі тых баявых будняў, калі падзвігі рабіліся тысячамя, калі нельміна савецкія патрыёт паказалі веліч духа нашага народа, здольнага ў любых умовах і любой цаной заваяваць перамогу.

Бярэзіна асталося зладу.

Наперадзе была сталіца Беларусі—родны Мінск!

Імёны гераюў, якія вызвалілі сталіцу, вечно будучы жыць у памяці мінчан, у памяці ўсяго беларускага народа.

Падзяку Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Вялікага Сталіна ў той пачыны дзень заслужылі байцы і афіцэры гвардыі палкоўніка Лосіка, які са сваімі танкістамі атрымаў выдатную перамогу ў баях з Мінска.

Бітва за сталіцу Беларусі пачалася яшчэ за сто кілометраў на ўсходзе ад горада, пасля таго, як часці Савецкай Арміі закончылі абходны манеўр, занялі Оршу і вышлі на рубяж ракі Бярэзіна.

Нямецкія гарнізоны, адступаючы, трымаліся за большак, а танкі палкоўніка Лосіка пайшлі на бездаражжа, на самых непраходных месцах.

На дапамогу танкістам прыйшлі партызаны. Яны сталі правадырамі танкавых экіпажаў, указвалі ім такія шляхі, што, не глядзячы на бездаражжа, машыны развівалі хуткасць да 40 кілометраў у гадзіну.

Там, дзе патрабавалася палепшыць падыходы да важных рубжоў і дарогі да пераправ, разам з саперамі і стралкамі за справу прымаіліся і партызаны, якія ехалі на танках побач з дэсантнікамі.

Іа станцыі Смалевічы праціўнік імкнуўся стрымць праасоўванне танкістаў. Але, збіўшы немцаў з гэтыга рубжы, танкісты па ўзбочаных магістралях зноў пайшлі на Мінск. Адно з гэтых груп узначальваў гвардыі маёр Масташоў, а другую — гвардыі капітан Клячко.

Танкі злева так нечакана напалі на артылерыйскія пазіцыі ворага, што ён ні з адной гарматы не паспеў зрабіць стрэлу. Першую батарэю раздушыў танк разведчыкаў, узначальвае-мы гвардыі старшым лейтэнантам Шахоніным, які бурай уварваўся на пазіцыю ворага. Другая батарэя была ліквідавана залпам агнём усёй групы танкаў.

Каб забяспечыць яшчэ большую сілу удара на подступах да Мінска, гвардыі палкоўнік Лосіка баявыя парадкі групы Масташова ўзмацніў танкамі з падраздзяленняў гвардыі маёра Радаева.

Імкліва дзейнічала правафланговая група танкаў гвардыі капітана Клячка. На подступах да горада танкі гэтай групы змялі гарматы праціўніка.

Узвод гвардыі малодшага лейтэнанта Фролікава быў разведчы. Застаўшыся ва ўкраіні, экіпаж гвардыі малодшага лейтэнанта Тарасова адкрыў агонь, а Фролік за малодшым лейтэнантам Зеніковым пайшоў у абыход. Яны паспяхова рашылі задачу, знайшлі шляхі абыхода і праявілі за сабой усю групу танкаў.

З двух гадзін 30 хвілін пачаўся бой непасрэдна за Мінск. Прарваўшыся наперад, танкі на поўнай хуткасці імчаліся на ўскраіну горада. Немцы, кідаючы зброю і снаражэнне, у паніцы ўцякалі ў горад.

Першым на сваім танку уварваўся ў Мінск гвардыі лейтэнант Талкоа з групы маёра Масташова. За ім па вуліцы горада імчалася машына гвардыі лейтэнанта Кастэнікі. Агнём з гэтыга танка капітан Паляжаеў знішчыў самаходную гармату ворага, раздушыў дзот і забіў да 70 гітлераўскіх салдат і афіцэраў.

Уварваўшыся з паўночнага ўсхода і ўсхода ў Мінск, танкі пранікаюць у цэнтр горада. Пакуль танкісты шукалі пераправу, тым часам аўтаматчыкі гвардыі маёра Чалаўскага ачышчалі ад ворага дом за домам, квартал за кварталам.

У пяць гадзін 3 ліпеня над сталіцай Беларусі — горадам Мінскам

зноў і назаўсёды ўзвіўся савецкі чырвоны сцяг!

У саабных кварталах горада ішлі баі з рэшткамі варажых аўтаматчыкаў, а вуліцы ўжо былі запоўненыя народам. Усоды чуліся урачыстыя воклічы ў чэсць вялікага Сталіна і пераможнай Савецкай Арміі.

На вуліцы выносілі сцягі, партреты правадыроў партыі і ўрада. Парывалі пышнымі букетамі кветак браніраваныя барты савецкіх танкаў. Скоўчыўся памятыны дзень.

Наступіла ноч. Але шчаслівыя людзі заставаліся на вуліцах.

У гэтую ноч вызвалены Мінск не спаў.

Войскі вострымнай лавінай ішлі наперад, на Захад, неслі вызваленне гарадам і вёскам роднай Беларусі.

Ліквідацыя нямецкай групойкі, абкружанай на ўсход ад Мінска, была скончана 11 ліпеня. Бітва за Беларусь завяршылася поўным знішчэннем і палонам цэнтральнай групойкі нямецкіх арміі. Савецкае Інфармабюро паведаміла, што толькі за месяц маратнага наступлення Савецкай Арміі — з 23 чэрвеня па 23 ліпеня — нашы войскі знішчылі больш за 381 тысяч салдат і афіцэраў і ўзялі ў палон 158.480. У палон былі ўзяты 22 генералы, у тым ліку 5 камандзіраў карпусоў і трынаццаць камандзіраў дывізіяў.

За гэты-ж перыяд немцы страпілі 631 самалёт, 2375 танкаў і самаходных гармат, 8.702 гарматы розных калібраў, 6.695 мінамёт, 23.071 кулямёт і 57.150 аўтаматаў.

Бітва за Беларусь мела велікі важны значэнне для паспяховага няяснення ворагу новых удараў.

Наступленне чатырох франтоў, якое разгарнулася ў вялікіх маштабах, мела вялікі вынікі.

Войскі гераічнай Савецкай Арміі поўнацю вызвалілі Беларусь савецкую рэспубліку.

Вышлі на Вісла і вызвалілі значную частку саюзнай нам Польшчы. Вышлі на Нёман і вызвалілі большую частку Літоўскай савецкай рэспублікі.

Фарсіравалі Нёман і падышлі да грані Германіі.

... 3 ліпеня — гістарычны дзень у жыцці нашага народа. У гэты дзень у 1944 годзе была вызвалена сталіца Беларусі горад Мінск.

Кожны год краіна адзначае гэтую дату, як вялікае свята вызвалення Савецкай Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, як адну з бліскучых перамог Савецкіх Узброеных Сіл, узначальваемых палкаводчым геніем вялікага Сталіна.

Гастролі тэатраў імя Янкі Купалы і Якуба Коласа

Адначасна вялікага свята беларускага народа — чацвёртай гадавіны да дня вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў — супадае са змяняльнай падзеяй у жыцці нашых тэатраў.

6 ліпеня ў сталіцы нашай Радзімы — Маскве, у памяшканні Маскоўскага Мастацкага Акадэмі-

нага тэатра імя А. М. Горькага, спектаклем «Канстанцін Заслонаў» А. Маўзона адкрывае свае гастролі Беларускай Дзяржаўнай драматычнай тэатр імя Янкі Купалы. У рэпертуары тэатра — «3 народы» К. Крапіва, «Алюшнін» М. Горькага, «Паўлішка» Янкі Купалы, «Рамеа і Джульета» В. Шэкспіра.

2 ліпеня калектыў тэатра ў поўным складзе выехаў у Маскву. Сёння ў памяшканні тэатра імя Янкі Купалы спектаклем К. Губарэвіча і І. Дорскага «Цэнтральны ход» адкрывае ў Мінску свае гастролі Беларускай Дзяржаўнай драматычнай тэатр імя Якуба Коласа.

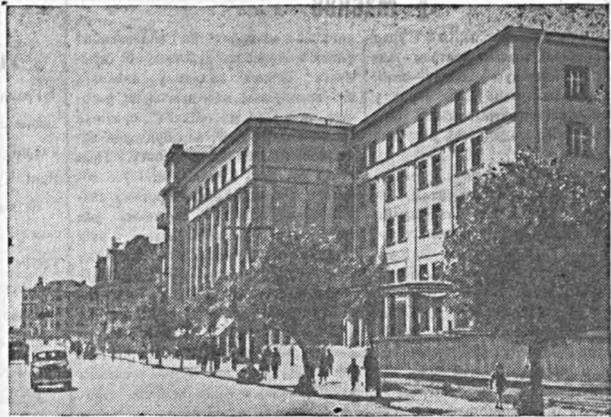
У рэпертуары тэатра: «Авадзень» Войніч, «Баю выклікае Таймыр» Іосефа і Галіча, «Несцерка» В. Вольскага, «Вялікая сіла» Б. Раманова, «Лес» А. Астроўскага, «Гамлет» В. Шэкспіра і інш.

Грамадскасць сталіцы рэспублікі працягвае вялікую цікавасць да новых пастановак тэатра.

Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў

Мінск аднаўляецца. Ужо не асобнымі будынкамі, а цэлымі кварталамі ўздымаюцца з руінаў вуліцы горада. На здымках: адноўленыя дамы па вуліцах Карла Маркса, Леніна і Кірава.

Фота Г. Бугаенкі.

І. ЮР'ЕЎ

Мінск будзеца

«Я знаю, город будет»
(В. Маякоўскі)

Пасля выгнання немцаў з Мінска яго вызвалілі ўбачылі жудасную карціну: квітнеючы калісці горада ляжаў у руінах. Там, дзе кіпела жыццё, дзе стаялі прыгожыя дамы, груды цэглы, чорныя дзіркі вакоя сумна глядзелі на вайскі, што прайшлі міма. Цэлыя кварталы былі літаральна знесены з твару зямлі, з нейкай даўкай злосці шалелі тут захопнікі. Адчай злучэнцы, які па-чуў крокі правадзца, адчуваўся ў гэтым разгуле разбурэння.

У горад прыязджалі першыя шпалоны мірных грамадзян, установы, абсталяванне прадпрыемстваў. Мічане пасля некалькіх год эвакуацыі вярталіся ў родны горад. Усе ведалі — Мінск разбураны. Але ніхто не мог сабе ўявіць сапраўдных памераў разбурэння. Раўнаснась пераўзыхіла ўсе, самыя цяжкія меркаванні.

Людзі моўкі блукалі па заваленых цэглай і жалезам вуліцах. З цяжкасцю пазнавалі месцы, дзе жылі да вайны, да якіх прывыклі з маленства. Патрэбны гадзі, думаў кожны, шмат працы і намаганняў, каб адрадыць горад на руінах і папаліць.

Але карціны разбурэння не спалохалі нашых людзей. Аб заўтрашнім Мінску, аб горадзе, яшчэ больш прыгожым, чым ён быў да вайны, думалі яны. «Мы адновім цябе, родны Мінск!» Гэта быў голас народа-пераможцы, які верыў у магучасць сваёй працы, у сваё будучае. І як гэта звычайна бывае ў савецкіх людзей, узнік народны рух па адраджэнню горада. Дзесяткі тысяч мінчан выйшлі на вуліцы. Адкрылася новая старонка ў жыцці Мінска: горад пачаў будавацца нанова. Ніхто не думаў аб тым, што мэта будзе дасягнута хутка і лёгка. Але і ў тым дні, калі былі закладзены яшчэ першыя цагляныя маршкі не аб тым, каб толькі аднавіць ранейшае, — маршкі аб новым Мінску, горадзе шырокіх вуліц, зялёных паркаў, прыгожых дамоў, залітых сонцам пудоўных плошчаў. Гэ-

та была мара. Мара народа. Мара рэальная. А гэта значыла: горад будзе! З таго часу прайшло чатыры гады. Прайдзіце па вуліцах горада — і вы ўбачыце, як мара ўвасабляецца ў жыццё. Мінск — у рыштунках будоўлі. Сляды аднаўлення бачны на кожным кроку, і тэмпы работ узрастаюць з кожным днём.

Ужо амаль няма каробак. Яны знесены. Месцы разбурэнняў, якія зараслі бальнягом, расчышчаны пад фундаменты новабудоўляў. Пашыраюцца вуліцы. Растуць новыя дамы. Дом, пабудаваны на Савецкай вуліцы па праекту архітэктара Паруснікава, дае ўяўленне аб вобліку новага горада. Такім будзе Мінск.

Уся краіна сочыць за адраджэннем сталіцы Беларусі. Уся краіна дапамагае ёй. Прыязджаюць рабочыя, інжынеры, майстры будоўлі. Прыносяць саставы з будаўнічымі матэрыяламі. Будаўнікі гераічнага Сталінграда перадаюць свой вопыт і вымушаюць наш: як хутчэй, як лепш. Ленінградцы прывезлі трамвайныя вагоны ў падарунак працоўным Мінска. Такія братэрскае ўзаемадапамога гарадоў. Бо гэта агульная родная справа; гэта сталінскі план у дзеянні, план пяцігодкі.

Новы Мінск — цэнтр буінай індустрыі. Заводы-гіганты будуюцца на яго ўскраінах — такіх, якіх не было да вайны. Краіна атрымае мінскія трактары, мінскія аўтамабілі.

Наперадзе яшчэ шмат працы. Але ўжо закладзены трымалявы фундамент новага Мінска. Горад устае з папаліцца. Пройдзе час, і знікнуць апошнія сляды разбурэння. Толькі па фатаграфіях і па апаўдзяненых відэах зможам новы жыхар горада ўявіць сабе страшныя разваліны Мінска 1944 года. Магчыма, што аднаўленне горада зласця яму цудам. І ў пэўнай меры ён будзе мець рацыю: свабодная праца народа нашай краіны спраўды здольна рабіць цуды.

Р. НЯХАЙ

У баях за Радзіму

Пачэсны шлях прайшла беларуская савецкая літаратура ў часе Вялікай Айчыннай вайны. Савецкая Беларусь адна з першых рэспублік Савецкага Саюза падверглася нападзе гітлераўскай арміі ў 1941 годзе. Увесь гераічны народ падняўся на свяшчэнную барацьбу. Разам з народам былі і яго пісьменнікі. Бадай што, не знойдзеш ніводнага з іх, які-б сваёй творчасцю або непасрэдна са зброяй у руках не выступіў супроць чужацкіх захопнікаў. Кожны знайшоў сваё месца ў барацьбе, якая вырашала лёс радзімы, лёс народа.

У першыя ж дні вайны сярод франтавікоў можна было сустрэць Міхася Лынькова, Кандрата Крапіву, Пётруся Броўку, Максіма Танка, Аркадзя Куляшова, Пімена Панчанку, Пятра Глебкі, Іллію Гурскага, Алеся Стаховіча, Алеся Кучара, Анатоля Вялюгіна, Кастуся Кірэенку, Міхася Калачынскага, Івана Шамякіна, Міколу Лупсякова і многіх другіх.

Далёка за лінію фронту, у партызанскіх атрадах змагаліся Анатоль Астрэйка, Мікола Засіс.

У баях з нямецка-фашысцкімі захопнікамі загінулі: Хвядос Шынклер, Алесь Жаўрук, Андрэй Ушакоў, Мікола Сурначоў, Аляксей Коршак, Леанід Гаўрыя.

Беларускіх пісьменнікаў можна было сустрэць і на далёкай поўначы, і пад Ленінградом, і пад Масквой і Сталінградом, пад Харкавам і ў данецкіх стэпах.

Удзельнічаючы ў баях, пісьменнікі пісалі ўсё новае і новае творы аб вайне, аб сваім гераічным народзе.

Іх натхняла высокароднае пачуццё савецкага патрыятызма, палымная любоў да сацыялістычнай радзімы, вера ў перамогу і нявінасьць да ворагаў. У баях за Радзіму гартавалася іх творчасць.

Перагортаючы старонкі кніг, прысвечаных Вялікай Айчыннай вайне,

мы яшчэ раз упэўніваемся ў тым, якой баявой і вострай зброяй была наша літаратура. Яна дапамагала ўвасабляць тую адказня задачу, якая стаяла перад савецкім народам; натхняла на гераічныя подзвігі, вучыла і выхоўвала, прыдавала воінам багдэрасці і сілы.

«Партызаны, партызаны, Беларускія сыны! За няволю, за кайданы Рэжце гітлераў паганых, Каб не ўскрасі век яны!» — заклікаў беларускіх партызан народны паэт Янка Купала.

«Зямля мая, мая краіна! Я чую твой прызыўны зван.

Прымі хоць слова твайго сына — Не доўгі будзе твой палон, — гаварыў Якуб Колас, звяртаючыся да знявечанай ворагам беларускай зямлі.

«Не шкадуцьце, хлопцы, пораху, Куль гарачых і гранатаў. Усе, каму свабода дорага, Падмайцеся на ворагаў, На катаў! — заклікаў савецкіх воінаў Максім Танк.

Вобразы воінаў-франтавікоў, партызан і партызанак, змагароў за шчасце народа заўважлі старонкі твораў савецкіх пісьменнікаў.

Цудоўная паэма Аркадзя Куляшова «Сцяг брацтва», яго гераічныя балады — «Маці», «Над брачкай магідай», «Балада аб чатырох заложніках», «Ліст з палону»; вершы ваеннага часу Пётруся Броўкі, Пятра Глебкі, Максіма Танка, Пімена Панчанкі, які і вершы другіх паэтаў знаходзіліся на ўзбраенні нашага народа.

Творы іх можна было сустрэць не толькі на перадавой, у агонах, яны прайшлі за лінію фронту на акупаваную тэрыторыю. Яны з'яўляліся там, дзе ішла барацьба. Многія вершы ператвараліся ў песні, заучваліся напаміць, перадаваліся з вус-

наў у вусны. Партызаны перадрукоўвалі іх у сваіх газетах і лістоўках, франтавікі наслі ў палых сумках.

Многа цяпер можна пачуць успамінаў партызан аб тым, як рады былі яны кожнаму слову, якое пранікала з Вялікай Зямлі, асабліва, мастацкаму слову майстроў літаратуры. Сотні людзей з прагнасцю перачыталі газеты і часопісы, дзе былі надрукаваны творы нашых пісьменнікаў. Яны і зразумела — адно пачуццё, адно жаданне хвалявацца тады савецкіх людзей, дзе-б яны ні знаходзіліся, ці ў тыле ворага, ці на фронце — змагацца і перамагчы.

Мне памятаецца адзін маленькі эпізод з часу вайны, што засведчыў, якое вялікае ўздзеянне робіць на чытача праўдзівае падмагана мастацкае слова.

Справа была на пудоўным фронце, летам 1942 года.

У адным з гаубічных палкоў камандзірам батарэі быў малады хлапец, настаўнік з-пад Мінска.

Аднойчы раніцай ён адшукаў мяне на перадавой і падаў невядомую кніжачку і газету, дзе былі надрукаваны вершы Максіма Танка і Пімена Панчанкі.

— На, зямляк, прачытай, як пудоўна пішуць нашы беларускія паэты. І правільна! Я імяна так думаў...

Я разгарнуў кніжачку і прачытаў: «Настане дзень бабё апошніх. Мы адступім, каб было Дзе легчы ворагу на пожнях, Паросых сінняй гавалой.

А мы шляхі вярнуцца знойдзем, Як вырай іх знаходзіць век, Па сонцу, што над намі ўзойдзе, Па звану беларускіх рэк».

Навокал ляжалі знявечаныя разрывамі варажых снарадаў данецкія стэпы, а недалёка відзеліся маўклівыя вышкі шахт.

Камбат з туюю паглядзеў у туманную далечыню. Якраз тады ўзыходзі-

ла сонца. Вялікае радаснае пачуццё ахапіла нас. Я паціснуў руку камбата.

— Добра сказана, — ціха прамоўлю ён і паўтарыў пра сябе: «а мы шляхі вяртання знойдзем, як вырай іх знаходзіць век... Па сонцу, што над намі ўзойдзе, па звану беларускіх рэк...». Я хацеў-бы даць да таго дня, калі мы сустрэнемся ў вызваленым Мінску і паціснем руку паэту, якому належыць гэтыя словы.

І кніжачку, якую мы тады чыталі, і газету камбат напіў пры сабе. Праз некалькі дзён вораг перайшоў у наступленне. Камбат загінуў каля батарэі, адбываючы атакі нямецкіх танкаў на Данцы. У палёвай сумцы яго ляжала і кніжачка і газета з вершамі беларускіх паэтаў.

А колькі такіх эпізодаў можна было наглядзець на ўсім працягу фронту — ад Барэнцава да Чорлага мора!

Сіла нашай літаратуры заключалася ў тым, што крыйчай яе з'яўляўся гераізм савецкага народа, згуртаванага ў адзіную сямю камуністычнай партыі большэвікоў, народа, які перыў у перамогу і перамог.

Савецкая літаратура, пастаўленая на службу народа, садзейнічала гэтай перамоце. Нават такі жанр, як лірыка, паэты ператваралі ў баявы жанр, дзейсны і мэтанакіраваны. Такія рысы набыла савецкая літаратура ў часе вайны, такой яна і павінна застацца ў перыяд аднаўлення.

Тэма Вялікай Айчыннай вайны яшчэ доўга будзе хваляваць савецкага чытача. Няма сумнення ў тым, што ў бліжэйшы час на гэтую тэму з'явіцца новыя творы, якія будучы хваляваць нас з такой-жа сілай, з якой хвалявалі творы ваеннага часу, і якія будучы дапамагаць савецкаму народу ў выкананні велізарнейшых задач, пастаўленых партыяй і ўрадам па аднаўленню народнай гаспадаркі.

Выстаўка да 4-й гадавіны вызвалення Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў

Мінская абласная бібліятэка імя А. С. Пушкіна да 4-ай гадавіны вызвалення Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў арганізавала кніжную выстаўку. На выстаўцы прадстаўлены кнігі, якія адлюстроўваюць ролю народнай гаспадаркі БССР у даваенны перыяд, гераічную барацьбу беларускага народа з нямецка-фашысцкімі захопнікамі, а таксама аднаўленне народнай гаспадаркі Савецкай Беларусі ў пасляваенны час.

Сярод кніг маюцца: І. В. Сталін — «Аб Вялікай Айчыннай вайне Савецкага Саюза», В. І. Ленін і І. В. Сталін — «Аб абароне сацыялістычнай бацькаўшчыны», «Закон аб пяцігодным плане аднаўлення і развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР на 1946—1950 г. г.», палкоўнік П. Болдыраў — «Бабруйскае аперацыя», вершы, нарысы, прысвечаныя Савецкай Беларусі з карцінаў мастакоў экспаніравана карціна Е. Зайпава «Парод партызан у Мінску ў 1944 годзе» і інш.

Новыя Дамы культуры

Да 4-ай гадавіны для вызвалення Савецкай Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у Маладзечанскай вобласці адчынена 28 новых Домаў культуры. Толькі ў адным Сморгонскім раёне працуе чатыры новыя Дамы культуры, лепшымі іх з'яўляюцца Залескі сельскі Дом культуры. Ён мае залю для гледачоў на 200 месца, бібліятэку з 800 экзэмпляраў кніг. Пры Доме культуры працуе гурток мастацкай самадзейнасці.

У Радшэвіцкім раёне адчынены Красненскі сельскі Дом культуры з добраабсталяваным залам і бібліятэкай, якая налічвае 788 экзэмпляраў кніг.

Пры Даўгаўскай Доме культуры Крывіцкага раёна арганізаваны хор, які выступіць перад насельніцтвам у дні свята.

Ул. АГІЕВІЧ

ПАЭТЫ ЛЕНІНГРАДА

У літаратурным жыцці Ленінграда і Беларусі гэты год азнаменаваны ўвядзеннем двух надзвычайна каштоўных кніг — «Анталогіі беларускай паэзіі» па рускай мове і анталогічнага зборніка «Паэты Ленінграда» — на беларускай. Абедзве кнігі з'явіліся выдатным паказчыкам тых высокіх культурных традыцый і творчых сузвілляў, якія ўжо даўно існуюць паміж брацімі літаратурнага нашай краіны. Можна з упэўненасцю сказаць, што як адна, так і другая кніга будучы сустрэты з вялікай прыхільнасцю савецкім чытачом. Важна яшчэ і тое, што творы ленінградскіх паэтаў на беларускай мове ў больш-менш сабраным выглядзе выданы ў першы раз. Да гэтага часу наш чытач мог знаёміцца з творчасцю паэтаў горада-героя толькі ў пасвобных перакладах, якія, дарчы сказаць, не так часта трапілі на старонкі нашых часопісаў і газет.

Над стварэннем анталогічнага зборніка працавалі лепшыя пісьменніцкія сілы БССР. Сярод перакладчыкаў твораў мы бачым імяны такіх паэтаў, як П. Броўка, М. Танк, П. Глебкі, А. Куляшоў, П. Панчанка, П. Пестрак, М. Лужанін, М. Машара, А. Зарыцкі, В. Вітка, А. Вялюгіна і інш. Не без поспеху працавала і рэдакцыя. Яна імкнулася амясціць у зборнік паэтычныя творы, якія-б з найбольшай ідэяльнай глыбінёй і мастацкай дасканаласцю ўвасаблялі нашу эпоху, давалі-б больш

поўнае і шырокае ўяўленне аб тэмах і матэрыялах кожнага паэта. І хоць гэта не заўсёды ёй удавалася зрабіць, мы ўсё-ж такі маем перад сабой кнігу, вартую самай сур'езнай увагі.

У анталогічным зборніку змешчаны творы, напісаныя ленінградскімі паэтамі ў розныя гады. Тут мы знойдзем вядомую паэму Н. Ціханова «Самі», ранні верш А. Пракоф'ева «Размова па шчырасці», верш В. Сялянова «Сучаснікі» і інш. Аднак, пераважае большасць твораў, змешчаных у зборніку, адлюстроўваюць Вялікую Айчынную вайну. «Ленінградскія паэты творча выраслі за апошнія гады і стварылі нямаля яркіх паэтычных рэчэў, — гаворыцца ў прадмове да зборніка. — Літаральна для кожнага з вядзеных ленінградскіх паэтаў гадзі ваенных выправаўняў былі гадамі творчага ўзбагачэння, пашырэння кругагляду, набліжэння да рэчаіснасці».

У тым грозным дні, калі Ленінград апынуўся ў вярочай блакадзе і толькі паветра ды вузкая льдзяная траса на Ладазе пазвала яго з Вялікай Зямлі, паэты горада-героя разам з яго абаронцамі паказалі ўсюму свету такія прыклады мужнасці і любі да Радзімы, адданасці партыі Леніна — Сталіна, волі да перамогі, якія ўласцівыя ў час жорсткіх выправаўняў толькі савецкім людзям. 900 дзён блакады — гэта тое, што складае велічыню подзвіг ленін-

градцаў, які закончыўся сакрушальным ударам па ворагу. Вось чаму нельга чытаць без усхваляванага пачуцця «Літаўскі дзёнік» О. Бергольц, паэму Н. Ціханова «Кіраў з намі», «Расію» А. Пракоф'ева, «Балада пра чэрствы кавалак» В. Лідышца. Усе гэтыя творы шырока вядомы савецкаму чытачу. І гэта таму, што ў іх атрымалі выхад пачуцці і думкі, якія выспелі ў душы народа-змагагара.

«Барацьба Ленінграда з фашысцкімі ордэмі, — гаварыў М. І. Калінін, — гэта сутычка сіл прагрэса з сіламі варварства. Гэта была сутычка рэакцыянага застою з сапраўды прагрэсіўным горадам, з самым прагрэсіўным у свеце насельніцтвам. І перамога Ленінград, перамога прагрэсу...» У гэтай беспрыкладнай барацьбе знаходзілі для сваіх вершаў і паэм натхненне і вобразы ленінградскія паэты. З поўным правам мог сказаць ад імя кожнага удзельніка ленінградскай гераічнай эпапеі паэт Н. Браун:

Мы так за горад наш стаялі, Зямлю сваю так бералі, Што сёння музыка сталі, У песню з бою перайшлі. Мы спалілены з такога сплава, Цераз такі прайшлі накал, Што стала бронзай наша слава, Пераварыўшыся ў метал.

(Пераклад М. Лужаніна). Чытаючы зборнік, адчуваеш, Цераз такі прайшлі накал, Што стала бронзай наша слава, Пераварыўшыся ў метал. Ідэя і паэтычны характар творчых рэчэў, якія выдатны паэтычны энэргій выяўляюць у іх сам дух баявой рэвалюцыйнай творчасці, прасякнутай любоўю да Радзімы, да роднага народа і вялікага правадыра. У лепшых творах паэтаў горада Ленінград раскрываецца па ўсёй сваёй велічы-

і прастаце маральны свет савецкага чалавека — удзельніка вайны, які ішоў на любія ахвяры і выправаўняў, абараняючы ад ворага Радзіму і сваёй сацыялізму. У найбольш цікавы дні блакады Ленінграда Н. Ціханаву напісаў сваю выдатную паэму «Кіраў з намі». Гэта твор аб гераізме народа, аб непахісным большэвіку, памяць аб якім натхняла ленінградцаў на самаахвярны ваенны і працоўны подзвіг. Намеркнучы радкі паэмы назаўсёды ўводзіць у гісторыю савецкай паэзіі, які помнік аб грозных днях і падзеях, якія былі народжаным мужнасцю і гераізмам Вялікай Айчыннай вайны. Трэба адзначыць, што пераключыў А. Вялюгіна ўдалося да некаторага ступені перадаць і асабліваці рытма, і рамантычную прыўзнятасць, якія ўласцівыя паэме Н. Ціханова.

Цёмных дамоў аграмады Стаяць над ракою Ньёвай. У ночах сталыхых Ленінграда Асадына часу спайка. Спайка абрываецца боем. Сірэнны гудуць: «На пасты!» І бомбы ляцяць над Ньёвай І палымям палыць масты. Пад грукат паўночных снарадаў, Калі неба ў бомбах гудзе... У ночах сталыхых Ленінграда Па гораду Кіраў ідзе. У шэрым шанелі паходным, І шчыры ідзе за мной, Ідэ ён тым крокам свабодным, Якім і хадзіў ён на бой. Чырвоная зорка на шапцы, Агісты ягоны пагляд, Ён стойкаці ред ленінградцаў. Ён горды за свой Ленінград. Вялікім эпічным палатном з'яў-

ляецца таксама паэма А. Пракоф'ева «Расія». Гэта твор аб людзях-волах, якія здолелі адстаяць сваю Радзіму і савецкі лад ад варажэй навалы. З вялікім майстэрствам сапраўднага мастака-перакладчыка перадаў паэт П. Броўка малюнік мяліўнічай рускай прыроды і франтавога салдацкага побыту, які арганічна ўважодзіць у сюжэтную канву паэмы.

«Большасць сучасных ленінградскіх паэтаў былі на вайне журналістамі, літаратарамі. Яны яшчэ да вайны сталі прафесіяналамі. Зраз вышляюцца новыя пісьменніцкія кадры, зусім маладыя паэты, якія да вайны не друкаваліся. На вайне яны былі радыёамі, сержантамі, лейтэнантамі, камандзірамі эскадронаў, камандзірамі танкаў...» гаворыцца ў прадмове да анталогічнага зборніка. З тым большай вострыёй успрымаюцца іхныя творы, напісаныя на гарачых слядах падзей, непасрэднымі удзельнікамі якіх аўтары самі былі. Вельмі добрае ўражанне пакідаюць не толькі творы паэтаў старэйшага пакалення — В. Раждзественскага, А. Рэштатэа, М. Дудзіна, Б. Ліхарава, В. Азарыя, але і творы літаратурнай моладзі, сярод якіх асабліва вылучаюцца імяны маладых паэтаў — С. Арлова, Б. Кежуна, Л. Хаустэва, А. Чывіліхіна. Іх лірыка — гэта паэзія сапраўдных чалавечых пачуццяў і высокародных імкненняў змагагара за шчаслівае жыццё. Іх вершы радыюць пластычнасцю вобразаў, дакладнасцю і свежасцю дэталюў, высокім паэтычным майстэрствам.

Аднак, не ўсе творы змешчаныя ў зборніку, аднолькава каштоўныя як і ідэіны, так і ў мастацкіх адносінах. Многія вершы М. Камісар'ява, асабліва прыродапісальныя, В. Шэф'нера, Е. Рывінай напісаны з залішняй спакою, з акцэнтацыяй увагі на дробязях, якія вынікаюць з вузенькага свету чыста асабістых перажыванняў і адносін да навакольнага жыцця. У вершах гэтых паэтаў больш альбомнасці і ўнутрана драматычна, чым сапраўднасці жыцця. А між тым і М. Камісар'ява і В. Шэф'нер безумоўна талемантыя паэты. Нельга абыйсці маўчаннем і некаторыя істотныя загану ў перакладах пасвобных твораў. Не толькі шэра, але і надзвычайна непісьменна выданыя пераклады Н. Чарнушэвіча. Гэты аўтар выявіў сваю слабасць не толькі ў веданні мовы, але і ў здольнасці правільна асэнсоўваць змест вершаў. Н. Чарнушэвіч лічыць магчымым перакласці верш А. Пракоф'ева «Матрос ў Кастрычніку» наступным чынам:

Як пражэктат гуляў штыкамі (?!), У лістах тужылі на ім, Як вагоны і вадакачкі Каталі, спавітыя ў дым.

А на самай справе патрэбна: Як прываблівыя палкі У лістах тужылі на ім... і г. д.

Толькі нехайнымі адносінамі рэдактараў і Выдавецтва можна вытлумачыць гэтыя і падобныя да іх перакладчыцкія недарэчнасці, якія сустракаюцца ў зборніку. Павярхоўнасцю адзначаюцца некаторыя пераклады А. Асташкіна, П. Прыходзікі і другіх перакладчыкаў. Асабліва моцна, паэтычна дасканалы гучаць пераклады П. Глебкі («Пшчкіны» Н. Брауна, «Балада пра чэрствы кавалак» В. Лідышца), П. Броўкі («Расія» А. Пракоф'ева), М. Танка («Балада пра маракда» Б. Кежуна, «Мне ўсё тут дорага і міла» М. Дудзіна), А. Куляшова («Павыплылі матчы са зморку» Н. Ціханова, «Фронтавая дарога» А. Пракоф'ева) і інш.

Мы прывялі некалькі прыкладаў недахопаў рэдакцыйнай і перакладчыцкай працы над анталогічным зборнікам твораў «Паэты Ленінграда». Іх можна было-б значна павялічыць. Але справа не ў гэтым. Разглядаемая кніга, несумнянна, прынесе вялікую карысць беларускаму чытачу ў сэнсе азнамлення яго з творчымі дасягненнямі аднаго з перадавых атрадаў савецкай паэзіі — ленінградскімі паэтамі.

І развернуто лавой На отлогих берегах Потресенные, как слава, Он вторгается, как мастер. Лоугун выбран, словно шит: «Имеется советской власти!» В этот грохот он кричит,

Да гастроляў Беларускага Дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Янкі Купалы ў Маскве

Наша большэвіцкая партыя і ўрад паставілі перад нашым тэатрам адказную і пачэсную задачу—сваім мастацтвам выхоўваць наш народ у духу савецкага патрыятызма, беззаветнай любові і адданасці да сваёй маці-Радзімы.

Карэным чынам змяніўся рэпертуар тэатра імя Янкі Купалы, ён убагачыўся сучаснымі хваляючымі спектаклямі. У выніку вялікай творчай працы, праробленай тэатрам, створаны патрыятычны спектакль «Канстанцін Заслонаў» А. Маўзона, прысвечаны легендарнаму герою беларускага народа—партызану Заслонаву. Спектакль гэты ўдасцойны Сталінскай прэміі.

Цэнтральнае месца ў рэпертуары нашага тэатра займае сучасная савецкая п'еса: «За тых, хто ў моры» Лаўрэнэса, «Маладая гвардыя» А. Фаддеева, «Губарня» правінцыі бр. Тур і Л. Шейніна і іншыя. Гэтыя спектаклі карыстаюцца заслужанай любоўю нашых глядачоў. За адзін толькі сезон спектакль «Канстанцін Заслонаў» быў паказаны 50 разоў і заўсёды праходзіў з нязменным поспехам. У цэнтры гэтых спектакляў знаходзіцца вобраз савецкага чалавека—героічнага барацьбіта за сваю радзіму, чалавека—булаўніка новага грамадства, які паказуе цудоўнае творчыя сілы і высокія маральныя якасці.

У гэтым годзе адбудуцца гастролі нашага тэатра ў сталіцы савецкай Радзімы—Маскве. Зараз кожны работнік тэатра жагне адзіным жаданнем—які мага лепш падрыхтавацца да гастроляў, дастойна выступіць перад глядачом любімай сталіцы Савецкага Саюза. У час летніх гастроляў у Маскве, якія пачынаюцца 6-га ліпеня ў памішканні МХАТ Саюза ССР імя Горькага, калектыв тэатра імя Янкі Купалы паказаў сваё лепшае мастацтва і, у першую чаргу, яго кіраўніцтва.

У гэтым годзе работнікі мастацтва Савецкай Беларусі разам з усім народам будуць адзначаць сваё вялікае свята—30-ю гадавіну Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.

Тэатр імя Янкі Купалы рыхтуецца дастойна сустрэць гэты слаўны юбілей новымі спектаклямі, прысвечанымі героічнай барацьбе беларускага народа за сваю свабоду і незалежнасць, за ўрачыстасць, бесмяротнасць ідэй камунізму. Мы пакажам у новых сваіх спектаклях вобразы вялікіх правядоўцаў нашай партыі, заснавальнікаў Беларускай дзяржавы—Леніна і Сталіна. Над гэтай тэмай працуе драматург М. Клімковіч (п'еса «Уся ўлада Советам»).

Да 30-й гадавіны БССР тэатр імя Янкі Купалы ідзе ў поўным росквіце сваіх творчых сіл. Калектыв тэатра радасна адчувае, што нашы спектаклі знаходзяць гарачы водгук у нашых глядачоў. Любоў глядача—самая высокая ўзнагарода для савецкага тэатра.

Мы поўны жадання рухацца толькі наперад, вырашаць усё больш складаных творчых задач, аддаючы справе выхавання народа ў духу камунізму ўсе свае сілы і здольнасці.

Г. ГЛЕБАУ,
мастацкі кіраўнік тэатра,
народны артыст ССР,
лаўрэат Сталінскай прэміі;
В. СТЭЛЬМАХ,
дырэктар тэатра.

Пастанова Савета Міністраў Саюза ССР аб пераводзе тэатра на самаакупляемасць, скарачэнні дзяржаўнай

датацыі і аб мерах па палепшанню фінансавай дзейнасці тэатраў прымушае кожны калектыв, кожнага яго працаўніка, пачынаючы ад рабочага сцэны да мастацкага кіраўніка тэатра і дырэктара, перабудаваць карэным чынам сваю работу. Наш тэатр імя Янкі Купалы, як і ўсе савецкія тэатры, падверг строгаму аналізу сваю працу і вызначыў рад практычных мерапрыемстваў, якія павінны палепшыць яго творчую, фінансавую і гаспадарчую дзейнасць.

Асновай перабудовы тэатра, што вызначае яго творчыя перспектывы, замацоўвае сувязь з народам, з'яўляецца рэпертуар. Тэатр, які не жадае апынуцца за бортам нашага жыцця, павінен быць асабліва строгім і патрабавальным да кожнага свайго спектакля. Ганаровае і пачэснае месца ў рэпертуары нашага тэатра павінна заняць, як і раней, беларуская п'еса. Замцоўваючы свае творчыя сувязі з драматургамі, тэатр закончыў работу над пастаноўкай новай п'есы К. Крапівы «3 народам». П'еса Крапівы адлюстроўвае героічнае барацьбу савецкага народа з нямецкімі акупантамі, паказвае духоўную сілу і мужнасць савецкага чалавека, яго веру ў нашу перамогу.

Заслужаны дзеяч мастацтва БССР Л. Літвінаў і народная артыстка БССР В. Галіна рыхтуюць у студыі да выпуску экзаменаў п'есу маладога беларускага драматурга Ю. Рудзько «Дарагі гошч».

Драматург Я. Рамановіч заканчвае новы сцэнічны варыянт п'есы «Салавей» па матывах апавесці Зм. Бядулі.

Новыя п'есы для тэатра пішуць М. Клімковіч, А. Маўзон, В. Палескі, А. Кучар.

Выкананне рэпертуарнага плана тэатра з'яўляецца галоўным абавязкам кожнага работніка і, у першую чаргу, яго кіраўніцтва.

У гэтым годзе работнікі мастацтва Савецкай Беларусі разам з усім народам будуць адзначаць сваё вялікае свята—30-ю гадавіну Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.

Тэатр імя Янкі Купалы рыхтуецца дастойна сустрэць гэты слаўны юбілей новымі спектаклямі, прысвечанымі героічнай барацьбе беларускага народа за сваю свабоду і незалежнасць, за ўрачыстасць, бесмяротнасць ідэй камунізму. Мы пакажам у новых сваіх спектаклях вобразы вялікіх правядоўцаў нашай партыі, заснавальнікаў Беларускай дзяржавы—Леніна і Сталіна. Над гэтай тэмай працуе драматург М. Клімковіч (п'еса «Уся ўлада Советам»).

Да 30-й гадавіны БССР тэатр імя Янкі Купалы ідзе ў поўным росквіце сваіх творчых сіл. Калектыв тэатра радасна адчувае, што нашы спектаклі знаходзяць гарачы водгук у нашых глядачоў. Любоў глядача—самая высокая ўзнагарода для савецкага тэатра.

Мы поўны жадання рухацца толькі наперад, вырашаць усё больш складаных творчых задач, аддаючы справе выхавання народа ў духу камунізму ўсе свае сілы і здольнасці.

Г. ГЛЕБАУ,
мастацкі кіраўнік тэатра,
народны артыст ССР,
лаўрэат Сталінскай прэміі;
В. СТЭЛЬМАХ,
дырэктар тэатра.

Пастанова Савета Міністраў Саюза ССР аб пераводзе тэатра на самаакупляемасць, скарачэнні дзяржаўнай

Па Савецкай Беларусі

Памяці Янкі Купалы

Грамадскасць Мінска шырока адзначыла шостую гадавіну з дня смерці народнага паэта Беларусі Янкі Купалы.

26 чэрвеня ў памяшканні Беларускага Дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Я. Купалы адбыўся агульнагарадскі вечар.

Вечар адкрыў уступным словам старшыня Саюза савецкіх пісьмennisкаў БССР Пятрусь Броўка.

З дакладам аб жыцці і літаратурнай дзейнасці народнага паэта выступіў Я. Шарокоўскі.

Паэты Пятро Глебка, Максім Танк, Пімен Панчанка, Анатоль Вялюгін, Мікола Аўрамчык, Кастусь Кірэнка, Эдзіт Агняцвет і Анатоль Астрыка прачыталі свае вершы, прысвечаныя Янку Купалу.

У заключэнне калектыву Беларускага Дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Янкі Купалы паказаў спектакль па п'есе лаўрэата Сталінскай прэміі Кандрата Крапівы «3 народам».

ТЭАРЭТЫЧНАЯ КАНФ'ЕРЭНЦЫЯ

25—28 чэрвеня 1948 года ў Акадэміі навук БССР адбылася тэарэтычная канф'ерэнцыя навуковых супрацоўнікаў Акадэміі навук БССР па рабоце І. В. Сталіна «Анархізм ці сацыялізм». Канф'ерэнцыя, у якой удзельнічала звыш 300 чалавек супрацоўнікаў Акадэміі навук БССР, прайшла на высокім ідэйна-палітычным узроўні і пры вялікай актыўнасці прысутных.

Мастацкае абслугоўванне ўборачнай

У перыяд падрыхтоўкі і правядзення вясновай сябры калектывы мастацкай самадзейнасці Брэсцкай вобласці далі звыш ста канцэртаў і абслужылі 13.500 калгаснікаў і сялян-аднаасобнікаў. Вялікую работу па абслугоўванню сельскага насельніцтва ў час сябры правялі таксама работнікі абласнога кіраўніцтва кінофікацыі, 42 сельскія кіноўстаноўкі бязвыездна знаходзіліся ў калгасах і вёсках вобласці.

Зараз гурткі мастацкай самадзейнасці і работнікі кіно дзейна рыхтуюцца да абслугоўвання насельніцтва ў час уборкі ўраджаю. У вобласці будзе дадаткова абсталявана пяць новых кіно-перасоак. У Коўрыцкім, Высокаўскім і Дамачоўскім раёнах будзе працаваць тры агітмашыны, да іх прымаюцца вольныя лектары-прапагандысты. Дзякуючы тэхнічнай дапамозе сельскім перасоакам у раёны накіроўваецца інжынер-кінемеханік і дыспетчар.

За час уборачнай кампаніі будзе праведзена 1.630 сеансаў. Для абслугоўвання ўборачнай мяркуецца выкарыстаць увесь фонд кінопраката вобласці. Сельскі глядач убачыць такія фільмы, як «Клятва», «Зігмунд Каласоўскі», «Трактарысты», «Сельская настаўніца» і шмат іншых.

Для абслугоўвання мастацкай самадзейнасцю ўборачнай кампаніі ўжо арганізавана больш 50 канцэртных брыгад, падаран адпаведны рэпертуар. Слэмі брыгад наметана даць да 200 канцэртаў і абслужыць гэтым самым 25.000 працоўнікаў сельскай гаспадаркі.

26 ПЕРАСОВАЧНЫХ БІБЛІЯТЭК

Гродзенская абласная бібліятэка ўкамплектавала 26 бібліятэк-перасоак для абслугоўвання сялян на час сенахосу.

Кожная бібліятэка налічвае па 30—50 кніг мастацкай, палітычнай і сельскагаспадарчай літаратуры.

Бібліятэкі - перасоакі накіроўваюцца ў раёны вобласці.

Літаратурная група пры Домабудуўнічым камбінаце

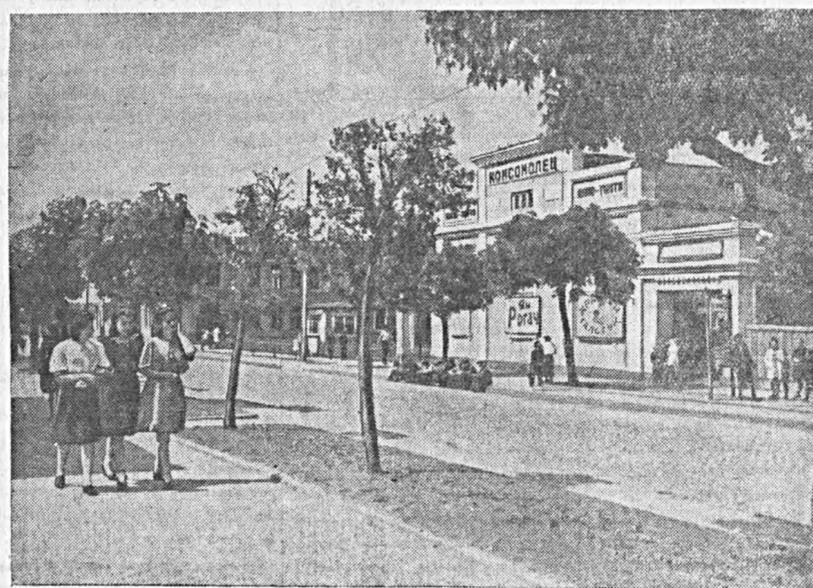
У Віцебску, пры Домабудуўнічым камбінаце арганізавана літаратурная група, у якую ўваходзяць пачынаючыя пісьмennisкі, а таксама работнікі, якія цікавяцца літаратурай.

Штотдзённа ў чацвер праводзяцца заняткі, на якіх апрача разгляду творчасці членаў літаратурнай групы, слухаюцца лекцыі па пятавядучыя пісьмennisкі і мовы, праводзіцца значна, якія цікавяцца літаратурай.

Гастрольная паездка І. Балоціна

Гэтым днём вярнуўся з гастрольнага падарожжа на Беларусі і Смаленшчыне народны артыст БССР І. Балоцін. Ён наведаў Пінск, Маладзечна і Смаленск. На творчых вечарах-канцэртах артыстам былі выкананы ары з опер, песні савецкіх кампазітараў і беларускія народныя песні.

У час прабывання ў Маладзечне І. Балоцін правіў інструктаж удзельнікам мастацкай самадзейнасці вобласці, якія рыхтуюцца да свята песні, што праводзіцца ў дзень вызвалення БССР ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Адноўлены кіно-тэатр «Комсомолец» у Баранавічах.

ДВА СПЯКТАКЛІ

(У Беларускай Дзяржаўнай тэатры імя Ленінскага комсамола)

Гастрольная паездка для кожнага тэатра з'яўляецца своеасаблівым экзаменам як яго гаспадарчай арганізацыі, так і мастацкай якасці пастаўленых ім спектакляў. Асабліва гэта важна памятаць у сучасны момант, калі большасць нашых тэатраў пераведзены на гаспадарчы разлік, таму што цяпер арганізацыйныя і творчыя пытанні цэльна звязаны адно з другім. У сваім горадзе глядач іншы раз можа і дараваць некаторыя памылкі свайму тэатру, у другім-жа горадзе сваяе вока новага глядача хутка ўсё паўважае.

Што-ж здарылася з Беларускай Дзяржаўнай тэатры імя Ленінскага комсамола ў Пінску?

Адміністрацыя не здолела арганізаваць глядача. На апошнія спектаклі прыходзілі лічаныя людзі (я маю на ўвазе пастаноўкі—«Чужое дзіця» і «Не ўсё кату масленіца»). Нават сам рэжысёр сядзеў у ўвахода і лічыў наведвальнікаў тэатра, але гэта не дапамагло, колькасць глядачоў не навалічалася. Не прадугледзеў тэатр таго, што на гастролі трэба было везці не ўсё свае пастаноўкі, а толькі лепшыя.

Але ці-ж толькі ў арганізацыйным бязладдзі, якое існуе ў тэатры, справа?

Не. Справа, перш за ўсё, у мастацкай якасці спектакляў.

Тэатр імя Ленінскага комсамола паставіў сабе за мэту паказаць жаўдзі мінулага і сучаснага маладога чалавека. Аднак трэба быць патрабавальным да падбору рэпертуара. Калі цяпер тэатр паказвае малады старую камедыю В. Шкваркіна «Чужое дзіця», якая адлякла свой час, наўрад ці можа быць гэта цікава сённяшняй моладзі. Рэжысёр Е. Баталін нічога новага ў пастаноўку старой камедыі не ўнёс. Традыцыйны канфлікт паміж бацькамі і дзецьмі тут пераведзены ў камедыйна план. Рэжысёр чамусьці асноўных дзеючых асоб, як старых так і маладых, трактуе, як нейкіх дзівакоў, што ніяк не адпавядае сапраўднасці. Цікавае жыццё савецкага студэнцтва зведзена толькі да інтрыг кахання. Вобраз дачкі Керулава Мані, пачынаючы драматычнай артысткай (арт. Л. Марэнкава), штучны і непераканаўчы. Невялікая паказана ў спектаклі Зіна, сяброўка Мані (арт. Г. Агняцвэва), практыкант-студэнт Косця (арт. Ю. Власю) і студэнтка (З. Курдзюнова).

Нельга будаваць вобраз толькі на адных нацыянальных асаблівасцях, як гэта зрабілі артысты Н. Івановіч (Юсуф) і А. Брыльянтшыцкаў (Аляксандр Міронавіч), бо гэта—аднабаковае вырашэнне вобраза.

Караулаў (арт. І. Падчуфару) і яго жонка Вольга Паўлаўна (арт. К. Айвазоўская) паказаны нейкімі старасвецкімі людзьмі.

Адзінае, што не выклікае нярачына ў спектаклі, гэта вобраз інжынера Прыбылёва (арт. Л. Івановіч).

І сама п'еса, і яе пастаноўка (Кропня) на доўга застануцца ў нашай памяці, і яе пастаноўка, і тэатр правільна зразумелі аўтарам, паказаўшы годнасць простага чалавека, чулыўную рускую маці, якая не за грошы хоча аддаць дачку Агнію,

А. ЕСАКОВ.

3 народам і для народа

Сёння ў Беларускага народа вялікае свята. Роўна чатыры гады таму назад, 3 ліпеня 1944 года, магучым ударам Савецкай Арміі, падтрыманым беларускімі партызанамі, была вызвалена з нямецка-фашысцкай няволі сталіца Савецкай Беларусі—Мінск, і пачалася завяршэнне выгнавання ворага з усёй Беларускай зямлі.

Вось чаму гэты дзень наш народ называе—вялікім святам Вызвалення. Вось чаму кожны работнік, калгаснік, інтэлігент Савецкай Беларусі сёння з глыбокім хваляваннем успамінае братнюю дапамогу слаўнага рускага народа і другіх народаў Савецкага Саюза, аказаную Беларускаму народу ў свяшчэннай барацьбе супроць гітлераўскай тыраніі. З асаблівым хваляваннем мы вымаўляем імя Вялікага Сталіна, бацькі ўсіх народаў Савецкага Саюза, які паслаў свае слаўныя пераможныя арміі на вызваленне Беларускай савецкай зямлі.

Гэта быў пяты ўдар Савецкай Арміі. Магутны па сіле і сакрушальны па выніках. Пасля ўдараў, нанесеных ворагу пад Ленінградом і Ноўгарадам, на Бугу, у Крыму, у Карэліі, Савецкая Армія ўсёй магутнасцю сваёй баявой тэхнікі, па геніяльнаму стратэгічнаму плану Вярхоўнага Галоў-

накамандуючага, абрушылася на цэнтральную групоўку немцаў. Савецкая Армія «нагалаву» разбіла нямецкія войскі пад Віцебскам, Бабыўскам, Магілёвам і завяршыла свой удар абкружэннем 30 нямецкіх дывізій пад Мінскам» (І. Сталін).

3 ліпеня 1944 года савецкія салдаты, сустрэкаемы нябачанай аддасцю і ўдзячнасцю насельніцтва, уступілі ў Мінск. А ў гэты час ён ужо ішоў на захад ад Мінска, вызвалялася з фашысцкай няволі ўся беларуская зямля. Калі Савецкая Армія змагла так паспяхова разбіць ворага на вырашальных напрамках, а пазней і дабіць яго ў зварным логаве, дык гэта здарылася таму, што яна была падтрыманая ўсёй краінай, усімі народамі нашай Радзімы.

«Бяспрыкладная цяжкасць гэтай вайны,—кажа таварыш Сталін,—не зламаці, а яшчэ больш загартвала жалезную волю і мужны дух савецкага народа. Наш народ па праву здабыў сабе славу героічнага народа. Беларуска народ, побач з другімі народамі савецкай Радзімы, самаахвярна змагаўся з ворагам. Ён уклаў сваю вялікую даніну ў справу разгрому ворага.

І сёння, у дзень чацвертай гадавіны з дня вызвалення Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, мы можам падвесці некаторыя вынікі пераможнага руху Савецкай Беларусі наперад, да выршальнага камунізму.

Па ўсёй Беларускай зямлі ідзе вялікая аднаўленчая і будаўнічая работа.

Значных поспехаў дасягнула навука, літаратура і мастацтва Савецкай Беларусі.

Вучоныя, спецыялісты сельскай гаспадаркі, хімікі, гісторыкі, літаратуразнаўцы і крытыкі далі ў апошнія гады рад каштоўных работ.

Беларуская савецкая літаратура зрабіла, праўда, першыя крокі ў адлюстраванні тэмы аднаўлення і далейшага развіцця народнай гаспадаркі. Мы маем ужо дзве апавесці адну пэзу аб будаўніцтве аўтамабільнага і трактарнага заводаў («Цёплае дыханне» М. Паслядовіча, «Гартаванне» А. Кулакоўскага, пэзу Агняцвэта «Дарога ў будучыню»). Аб паславаеннай вёсцы напісаў раман «Пад мірным небам» А. Стахоўіч. Тэма аднаўлення пачынае займаць значнае месца і ў творчасці сталых майстроў нашай літаратуры: Я. Коласа, П. Броўкі, А. Кулішова. За зборнік «Каб ведалі», прысвечаны паказу пасляваеннага жыцця бела-

рускага народа, Максім Танк нядаўна атрымаў Сталінскую прэмію.

Вялікае месца ў нашай літаратуры займае і тэма героічнага подзвіга савецкага народа ў Алячынскай вайне. І. Мележ заканчвае раман «Мінскі напрамак», хутка з'явіцца запіскі Героя Савецкага Саюза В. Лівеццава—аб партызанскай барацьбе ў тыле ворага ў літаратурным запісу Рыгора Няхая. На гэтую тэму напісаў апавесць «Глыбокая пльня» І. Шамакі, піна раман М. Лынькоў і др.

Значныя зрухі за гэтыя гады адбыліся і ў нашым тэатральным мастацтве. Дзяржаўны тэатр оперы і балета здзейсніў некалькі пастаноўкаў рускай опернай класікі, у тым ліку паставіў такія выдатныя творы Чайкоўскага, як «Юдзіт Алегіні», «Лебядзінае возера». Тэатр не спыняў работы па стварэнні арыгінальнага Беларускага рэпертуара. Ён удаскаляў оперу «Алеся», ён пераапрацоўвае оперу «Кастусь Каліноўскі». На чарзе вялікая работа—пастаноўка балета кампазітара В. Залатарова «Князь-возера» і оперы А. Багатырова «Надзея Дурава».

Яшчэ большых поспехаў дабіўся Беларускай Дзяржаўнай тэатры імя Янкі Купалы. Ён паказаў ажыравы патрыятычны спектакль «Канстанцін Заслонаў» А. Маўзона.

У асноўныя п'есы паложаныя легендарная подзвігі героя партызанскай барацьбы, аршанскага чыгуначніка Канстанціна Заслонава. Каштоўнасць твора састаіць у тым, што ён паказвае патрыятызм у ліку рабочага асяроддзя. Вобразы, створаныя Б. Платонавым (Заслонаў), Г. Глебавым (Кропня) на доўга застануцца ў нашай памяці.

За спектакль «Канстанцін Заслонаў» рэжысёру К. Саннікаву, артыстам Г. Глебаву, Б. Платонаву, І. Ждановічу прысвоена званне лаўрэатаў Сталінскай прэміі. Вялікай падзеяй для нашага тэатральнага мастацтва з'яўляецца наданне годнасці народнага артыста СССР Г. П. Глебава—мастацкаму кіраўніку тэатра імя Янкі Купалы.

Гэтым днём тэатр паказаў сваю новую прэмію—п'есу «3 народам» драматурга К. Крапівы.

Праз некалькі дзён, 6 ліпеня тэатр пачынае свае гастролі ў сталіцы нашай Радзімы—Маскве. Спектаклі свае ён будзе паказваць у памішканні Маскоўскага Мастацкага тэатра. Гэты паказ дасягненні тэатральнага мастацтва Савецкай Беларусі перад лепшымі прадстаўнікамі вялікага братняга рускага народа—выліка радасць для ўсіх дзеячоў мастацтва Беларусі, для ўсёго Беларускага народа.

Плёна працаваў у гэтыя гады і тэатр імя Якуба Коласа. Ён здзейсніў пастаноўку «Цэнтральныя ходы» К. Губарэвіча і І. Дорскага, пра Заслонава. Тэатр паказаў некалькі класічных і сучасных п'ес. Свае да-

сягненні ён дэманструе ў Мінску сёння, пачынаючы свае гастролі.

Пасля значных цяжкасцей, якія даялося перамагчы, Рускі Дзяржаўны драматычны тэатр БССР пачынае выходзіць на дарогу творчых поспехаў. Пастаноўка тэатра «Апошняя ахвяра» А. Астроўскага сведчыць аб вялікай рабоце тэатра. Ад Рускага тэатра БССР глядач чакае ажыравы спектакляў на сучасную тэму. Рад добрых твораў паставіў Юўрыскай Дзяржаўным тэатрам БССР; поспеху дамагліся і абласныя тэатральныя калектывы, асабліва Магілёўскі, Пінскі, Гродзенскі.

Беларускае тэатральнае мастацтва ніспына ідзе на шляху ўдзям. Мастакі Беларусі ў мінулым годзе ўдзельнічалі ва ўсеазаонай мастацкай выстаўцы, прысвечанай 30-годдзю Савецкай улады; у гэтым годзе яны рыхтуюцца да выстаўкі «30-годдзе БССР». На ўсеазаонай выстаўцы высокаму ацэнку атрымалі творы З. Азгура, В. Цвірко, Я. Зайцава, А. Шыбіева, В. Волкава, Я. Ціхановіча і другія.

Адным з выдатнейшых скульптараў краіны стаў З. Азгур. Прысвечана яму ў другі раз званна лаўрэата Сталінскай прэміі сведчыць аб яго вялікім поспеху наперад.

Да выстаўкі, прысвечанай трыццацігоддзю БССР, дзейна рыхтуюцца

ўсё мастакі. І. Ахрэмчык працуе над карцінай «Прыём таварышам Сталінам партызан», З. Азгур, Я. Зайцаў, А. Бембель, А. Глебаў, М. Манасзон, Г. Гугель, С. Раманавіч, І. Давідовіч, Я. Красоўскі дадуць новыя творы, прысвечаныя 30-годдзю БССР, аб вялікіх правядоўцах Леніну і Сталіну, аб дружбе народаў нашай Радзімы, аб Вялікай Алячынскай вайне і поспехах пасляваеннага аднаўлення.

Аднак, гэтыя поспехі нашай літаратуры і мастацтва не павінны заспакойваць іх дзеячоў. Наперад! прадстаіць велізарная работа па адлюстраванню ва ўсёй сіле, велічыні і глыбінні святага пераможнага ўдараў навагоў камуністычнага грамадства.

Мы стаім напярэдадні трыццацігоддзя Савецкай Беларусі, якое будзе адзначацца ў снежні 1948 года. Да гэтай слаўнай гадавіны рыхтуецца ўвесь народ—фабрыкі, заводы, прадпрыемствы, калгаснікі, сяляне-аднаасобнікі, наша інтэлігенцыя.

Беларускі народ прыдзе да гэтага свята яшчэ больш агураваным вакол слаўнай большэвіцкай партыі, вакол вялікага друга Беларускага народа, нашага бацькі і настаўніка таварыша Сталіна.